

slag, for at gaae ind paa et, der i en langt større Grad er udviklet, nemlig det, som er udgaaet fra Minoriteten i Udvalget.

David: Jeg skal saameget, som det staaer i min Magt, vogte mig for at komme tilbage til de Punkter, der allerede maae synes at være tilstrækkeligt behandlede, og jeg vil ogsaa søge at tage mig iagt for at komme ind paa den Deel af Sagen, der ikke kan føre til noget egentligt Resultat, og som saadan betragter jeg for en ikke ringe Deel hvad der er sagt med Hensyn til om, eller i hvilken Grad der ved denne Lov vises Bøndestanden en Begunstigelse eller ikke; thi den ærede Taler, som talte, for jeg fik Ordet, synes dog at være enig i, at man skal gjøre Ret imod Bøndestanden, han vil kun ikke, at det skal ansees som en Begunstigelse, hvorimod jeg er af den Mening, at det er Ret, at man i dette Tilfælde viser en Begunstigelse, saa at Forskjelligheden i vore Anskuelser ikke er meget stor. Det, hvorfor jeg egentlig tager Ordet, er, for at imødegaae et Argument, der af alle dem, som ere blevne fremsatte, forekommer mig at være det eneste, der idetmindste har Udseende af at have virkelig Vægt; thi jeg maa gjentage, at, hvad her er sagt om den Forskjel, der skulde ligge i at gaae ud fra Salgsprisen af en Gjenstand og at holde sig til Afgifternes Størrelse, der dog ogsaa selv er en Præis, og ligesom Kjøbesummen tager Hensyn til den formodede Indtægt, forekommer mig at opløse sig til en eensidig Gjentagen af Grunde, der ligesaavel kunne anføres af Modstanderne som af den, der fremfører dem for sig. Jeg siger, det eneste Argument, jeg lægger Vægt paa fra Modstandernes Side, er, at man ved Resolutionen af

1ste Juli 1846 allerede har forsøgt at gaae den Vej, som Minoriteten har foreslaaet, og at der i den Erfaring, som vi have havt, og i den Kjendsgjerning, at Sagen ikke lod sig realisere paa denne Maade, ligger et betydeligt Fingerpeg til, at man ikke fremtidigt bør gaae frem ad den samme Vej; men det forekommer mig, at man herved baade overseer Tiden, da Resolutionen af 1ste Juli 1846 blev givet, og dens Hovedbestemmelser, som væsentligt ville modificeres ved nærværende Lov. Da bemeldte Resolution kom ud, vare Priserne paa Jordegods, saavel paa Godser som paa Bøndergaard, i en bestandig Stigen; man troede ved denne Fremgang og ved den lykkelige Udvikling, Agerbruget i de sidste Aar havde faaet, at man blot behøvede at kjøbe Landeieendomme, for at berige sig, for at vinde større og større Indtægt. Dette kunde ikke Andet end have Indflydelse paa Bestemmelsen af Salgsprisen paa den Tid, Resolutionen af 1846 kom ud. Denne Resolution overdrog desuden Taxationen af de Steder, som skulde gaae over til Selveiendom, til en eensidig Autoritet — jeg vil ikke dermed sige, at man gik eensidigt frem, men det er meget naturligt, at Vedkommende paa Taxationen overførte, hvad der med Rette kunde siges om Taxatorernes Udnævnelse, og derfor kom til at ansee Taxationerne for eensidige; og, naar nu Erfaringen viste, at man i de Regler, man fulgte, gik ud fra den Forudsætning, at Priserne paa Jordegods bestandigt vilde stige og stige, er det da ikke høist naturligt, at den Anskuelse kunde blive almindelig, at Resolutionen af 1ste Juli 1846, istedetfor at virke til vedkommende Fæstebønders Lærv, tværtimod gik i den modsatte Retning?